

Aangepast 8 januari 2010

Einde aan het tijdperk Van der Hoeven

> vulling zien gaan, namelijk het maken van een Bachreis. Nou dat hebben ze afgelopen zomer gedaan. Eerst een bezoek aan Eisenach, het geboortehuis van J.S. Bach en de Wartburg. Vervolgens via Muhlhausen naar Weimar, met o.a. het Goethehuis. In Buchenwald restte alleen zwijgen.

Via Erfurt en Arnstadt door naar Leipzig, waar Bach van 1723 tot zijn dood in 1750 werkzaam was als cantor van de Thomaskirche. Het was een reis waar ze nog lang aan zullen terugdenken.

Zomertuin ►

Het tuinpark van Jojan en Coby van Dop worden deze zomer verkozen tot mooiste zomertuin van 2008. Dit oud-tuinderspaar

dat al achttien jaar naar deze mijlpaal heeft toegewerkt, werden door *rtv West* in nog meer bloemetjes gezet. Ook een bronzen roos werd, als aandenken, overhandigd.

Ledenstand

Eerste tenoren	25
Tweede tenoren	41
Eerste bassen	45
Tweede bassen	<u>35</u>
Totaal	146

Wederom benefietconcert

Op 10 oktober gaven we ons tweede benefietconcert dit jaar. Dit keer weer eens in Voorburg, en wel ten behoeve van de aflos-

sing van de verbouwkosten van de Voorhof van de Oude Kerk te Voorburg.

Na de zomervakantie namen we direct ons kerstrepertoire ter hand. Weliswaar hadden we nog enkele medewerkingen zonder kerstmuziek, maar we realiseerden ons dat we niet te licht over het kerstrepertoire moesten denken.

De medewerking met Margaret Roest aan de *Hubertusmis* in Lisse was ook dit jaar weer een belevenis. Een volle kerk met allerhande schepselen waar CRM zijn visitekaartje voor de derde keer afgaf. En niet te vergeten, de glühwein

die daar na afloop rijkelijk vloedde.

Glühwein zou in het bestaan van CRM nog een vervolg krijgen. Op de zeer koude zaterdagmiddag van 13 december maakten 40 leden van CRM hun opwachting in het *Hofje van Wouw* in Den Haag. Zij droegen de kerstgedachte uit aan bezoekers van dit

hofje. De zangers zongen zich grotendeels warm, maar de interim-dirigent, Dick Cozijnsen, kon zo hard niet zwaaien, warm werd hij niet. Ook onze reserveorganist Dick Rog presteerde het, ondanks zijn koude handen, de veertig man op het keyboard te begeleiden. Gelukkig dat er voldoende glühwein geschonken werd om op temperatuur en bij stem te blijven.

Voorschoten

Als opstapje naar ons kerstconcert werkten we op 14 december mee aan een kerkdienst in Voorschoten. Onder de bezielende leiding van Kees Schrijver werd het een juweeltje.

Kerstconcert

Ons kerstconcert in de Grote Kerk in Den Haag mogen we met sierlijke hoofdletters en met gepaste trots bijschrijven in de annalen als een zeer geslaagd en een CRM-waardig gebeuren. De opkomst bij de generale was prima en leidde tot een voortreffelijk concert. Zowel het solo-optreden als het samenspel van CRM met Margaret Roest en Imperial Brass en onze Aarnoud, ontlokte vele bezoekers vele complimenten, waar we best

trots op zijn. CRM was scherp, zuiver en gedisciplineerd, kortom een geweldig kerstconcert.

Groote Kerk Maassluis

De medewerking aan de kerstavonddienst in de Groote Kerk te Maassluis vormde het toetje van ons kerstprogramma. Het zag er goed uit en het smaakte prima.

2009

Markering en einde van een tijdperk

Zoals gewoonlijk begint elk nieuw CRM-zangjaar met een nieuwjaarsreceptie waarin de voorzitter het wel en wee van het voorgaande jaar de revue laat passeren en een visie op de toekomst heeft. Aan de hand van de geplande concerten in 2009 levert de concertinformatie bruikbare gegevens voor de website op.

Aad Vellekoop begon zijn toekomstvisie in 2009 met de plezierige constatering dat CRM nog steeds een graag geziene gast is. Vervolgens ontvouwt hij de plannen voor een zangweekend ergens in het zuiden van het land. Inmiddels weten we beter: voor dit zangweekend kwam van te weinig koorleden de handen op elkaar. Ook de broodnodige stemvorming van Harjo Pasveer, waarover de voorzitter sprak,

heeft in 2009 geen vervolg gekregen.

Het kritische rapport van de *Werkgroep Wandelgangen Overleg* compleet met de antwoorden van het bestuur heeft begin 2009 het nodige stof doen opwaaien en menig wenkbrauw doen fronsen en de PR-man waar het bestuur naar op zoek was, is nog steeds niet gevonden en het *Meerjarenplan* met informatie over de toekomst van

CRM dat gepland stond voor 2009, heeft meer tijd in beslag genomen, zodat dat plan pas begin 2010 zal kunnen worden uitgereikt en in uitvoering kan worden genomen.

Door Vellekoop wordt al wel vooruit gekeken naar een extra CRM-concert in het voorjaar van 2010.

Immanuëlkerk Maassluis

Op zondag 1 februari werkte CRM mee aan de kerkdienst in de Immanuëlkerk te Maassluis en op dinsdag 31 maart volgde het langverwachte Driekoren Doelenconcert ter gelegenheid van het vijftigjarig toonkunstenarschap van Aad van der Hoeven met medewerking van *Margaret Roest*, sopraan, *Julian Hartman*, bas/bariton en het *Promenade Orkest*. De drie besturen van CRM, The Credo Singers en Gloria Toonkunst Vlaardingen zijn er erg druk mee geweest en hadden tot dat concert al in 2007 besloten. Voor een beknopt verslag, zie hiernaast.

Paasdienst Ontmoetingskerk

Op de zondagmorgen 12 april was CRM op speciaal verzoek van een der koorleden uitgenodigd voor de Paasdienst in de Ontmoetingskerk in Loosduinen. Ruim een uur voor aanvang werd de generale repetitie gehouden, met Mathijs van Noord als organist en Kees Schrijver als dirigent. Dat CRM in deze paasdienst wat steken heeft laten vallen zal zijn veroorzaakt door het vroege tijdstip, de benauwde warmte in de kerk, een dirigent die niet voor iedereen goed zichtbaar was en een orgel rechts van het koor zonder onze vaste begeleider. Aan het enthousiasme van de dirigent heeft het niet gelegen.

Brief aan de koorleden

Eind april ontvingen alle leden een brief van het CRM-bestuur met daarin de mededeling dat

Uit Vocaal, mei 2009

Aad van der Hoeven is een dirigent die kan toveren met klanken. Hij wist op dinsdag 31 maart tijdens zijn jubileumconcert in de Rotterdamse Doelen het Amsterdams Promenade Orkest, Margaret Roest, sopraan, Julian Hartman en organist Aarnoud de Groen te verleiden tot verrassend samenspel met zijn drie koren CRM Christelijk Residentie Mannenkoor, the Credo Singers (Rotterdam) en Gloria Toonkunst Vlaardingen.

Van der Hoeven die in mei 1959 als achttienjarige werd benoemd tot cantororganist van de Prinsekerk te Rotterdam, groeide in de vijftig volgende jaren uit tot een eminent organist en koordirigent en is een graag gezien artistiek leider.

Twee jaar eerder kwamen de 3 besturen van zijn koren voor het eerst bijeen om deze avond in gezamenlijkheid voor te berei-

den. Een avond die in het teken zou staan van zijn 50-jarig toonkunstenarschap. De 'jarige' zelf werd er later voor het repertoire bij betrokken. Het was voor hem dan ook geen verrassing, maar hard werken om zijn drie koren op tijd klaar te stomen voor dit concert.

Van der Hoeven trakteerde die dinsdagavond in de goedgevulde Doelen het samengestroomde publiek op een feeërieke versie van onder andere operafragmenten met zang, orgel en filharmonisch orkest, zonder de harde toeters en bellen.

Hij kon bij de doorgaans uitbundige Margaret Roest enkele ingetogen vertolkingen met diepgang en dramatiek afdwingen. Met eenzelfde dwingende aanpak boetseerde Van der Hoeven geraffineerde scènes in de rest van het programma, variërend van een dreigende sfeer in *La Forza del destino* van Verdi, met CRM en de warme stemmen van Roest en Hartman die ver-

smolten met het gloedvolle Promenade Orkest en het robuuste Doelenorgel. Uit het oratorium Elias van F. Mendelssohn-Bartoldy schitterden Gloria Toonkunst Vlaardingen en The Credo Singers met het koraal *Wirf dein Anliegen auf den Herrn* en Julian Hartman met zijn aria *Herr Gott Abrahams, Isaaks und Israëls*.

Het uitbundige werd moeiteloos afgewisseld met het door CRM verstillend en zeer ingetogen gezongen *Slava v vysnich bogu*, een in het Bulgaars gezongen gebed. Dit was CRM zoals het bekend staat: zó zacht; en een doodstil en ademloos luisterend publiek. Schaduw en zon bleven elkaar voor en na de pauze subtiel afwisselen en de dirigent dreef de drie koren en de musici tot het uiterste in het slotdeel: *Te Lodi-amo* uit de opera *I Lombardi* van G. Verdi.

Van der Hoeven presenteerde een bijna oneindig kleurenpalet. Het resultaat: een fenomenale verjaardag.

Aad van der Hoeven, na rijp beraad besloten had om de verbintenis met CRM tussen 1 januari en 30 juni 2010 te beëindigen. Zijn belangrijkste reden: hij wil per se niet het mo-

ment afwachten waarop anderen hem gaan vertellen dat hij vanwege zijn leeftijd niet goed meer functioneert. Daarnaast wil hij graag wat meer vrije tijd hebben.

Dat een en ander in het verschieft zou liggen, lag in de lijn der verwachtingen, maar dat het zo plotseling zou gaan, kwam voor velen als een donderslag bij heldere hemel.

Vijftig jaar lid van CRM

Het had al een jaar eerder kunnen worden gevierd, het vijftigjarig lidmaatschap van *Arie Mooiman*.

Arie was namelijk vertrokken bij CRM maar kreeg hiervan binnen een jaar grote spijt. Dhr. Mooiman ontving als eerste koorlid de unieke gekroonde gouden CRM-speld met de robijnen en een mooi wandbord van de KCZB.

Allah Akbar

Zo begon het benefietconcert in de Prinsekerk te Rotterdam op 15 mei. Een ongenode langbebaarde luisteraar begon even voor aanvang met zijn islamitische zendingsopdracht. Met zachte dwang en onder geroezemoes liet de man zich weer naar buiten leiden. Aad van der Hoeven nam voor zichzelf een groot aandeel in de avond. Het was tenslotte een benefietconcert ten bate van de res-

tauratie van het (lees: zijn) orgel. Aad was in 1961 op 18-jarige leeftijd reeds als vaste organist op dit orgel aangesteld en pas in 1975 zou hij deze plaats weer afstaan.

Bosch en Duin

Op dinsdag 16 juni zou CRM in het kader van *Koren zingen voor Ouderen* een concert geven in Bosch en Duin te Scheveningen. Helaas kon een en ander geen doorgang vinden doordat Aad Van der Hoeven de woensdagavond ervoor, na de repetitie thuis onwel was geworden. Een paar spannende weken volgden voor hem, maar het zou Aad van der Hoeven niet zijn: een week later stond hij weer voor een halve avond voor zijn CRM en op 1 juli volgde de wat aangepaste slotavond.

Dienst aan Zee en Glazen stad

Op zondagmiddag 13 september werkten we weer mee aan de Dienst aan Zee in de Bethelkerk in Scheveningen met Sander van Marion als begeleider en op zondagavond 8 november aan de Glazenstaddienst in Maasdijk.

Sollicitaties

Om in 2009 nog te komen tot een vergelijkbare vervanger voor Aad van der Hoeven moest wel actie worden ondernomen: een commissie werd ingesteld, advertenties geplaatst, sollicitanten geselecteerd en op 7 en 14 oktober werd er steeds één uitgenodigd voor een proefdirectie, waarna de koorleden zich over beide kandidaten mochten uitspreken.

Een nieuwe dirigent

'Het is gelukt, we hebben een nieuwe dirigent', zo schrijft Aad Vellekoop in de Nieuwsbrief van oktober. 'Aldert Fuldner heeft toegezegd graag met ons koor aan de slag te gaan. Tijdens de proefdirectie mochten we met hem kennismaken en het voelde direct goed aan. De sfeer was ontspannen, de manier van dirigeren beviel ons en onze kennismaking met enkele van zijn arrangementen zijn veelbelovend.'

Aldert Fuldner zal vanaf 1 maart 2010 zijn functie als artistiek leider van CRM gaan bekleden.

Kerstconcert

Reeds in oktober 2008 werden de eerste contacten gelegd met het aan ons jaarlijkse kerstconcert op 16 december mee te werken *Haags Matrozenkoor*. Ook *Julian Hartman*, die in het voorjaar bij het driekorenconcert in de Doelen meewerkte, was hierbij uitgenodigd. >

